

ONDERWIJSVISITATIE

orthopedie

Een onderzoek naar de kwaliteit van de één-cyclus-opleiding
orthopedie aan de Vlaamse hogescholen

V L H O R A

Vlaamse Hogescholenraad

april 2003

voorwoord

De visitatiecommissie van de opleiding orthopedie brengt met dit rapport verslag uit over haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen die resulteren uit het onderzoek dat zij in het najaar van 2002 heeft verricht naar de kwaliteit van de één-cyclus-opleiding orthopedie in Vlaanderen. De opleiding is een unieke opleiding in Vlaanderen.

De visitatie en dit rapport passen in de werkzaamheden van de hogescholen en van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 58bis van het hogescholendecreet van 1994.

Met dit rapport wordt de bredere samenleving geïnformeerd over de wijze waarop de hogeschool en meer bepaald de betrokken opleiding omgaat met de kwaliteit van haar onderwijs. Toch is het rapport in de eerste plaats bedoeld voor de hogeschool die de opleiding aanbiedt. Op basis van de bevindingen van het rapport kan de hogeschool nu en in de nabije toekomst actie nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de opleiding te handhaven en verder te verbeteren.

De lezer moet er zich echter terdege bewust van zijn dat het rapport slechts een momentopname biedt van het onderwijs in de opleiding en dat de rapportering van de visitatiecommissie slechts één fase is in het proces van kwaliteitszorg.

De VLHORA dankt allen die meegewerkt hebben aan het welslagen van dit proces van zelfevaluatie en visitatie.

De visitatie was niet mogelijk geweest zonder de inzet van al wie binnen de hogeschool betrokken was bij de voorbereiding en de uitvoering ervan.

Tevens is de VLHORA bijzondere dank verschuldigd aan de voorzitter en de leden van de visitatiecommissie voor de betrokkenheid en deskundige inzet waarmee zij hun opdracht hebben uitgevoerd.

Luc Van de Velde
secretaris-generaal

Guy Aelterman
voorzitter

inhoudsopgave

voorwoord	2
de visitatie orthopedie	4
1 inleiding.....	4
2 de visitatiecommissie.....	4
2.1 samenstelling.....	4
2.2 taakomschrijving	5
2.3 werkwijze	5
2.3.1 voorbereiding	5
2.3.2 bezoek aan de instelling	5
2.3.3 rapportering	6
bevindingen en aanbevelingen	7
1 inleiding.....	7
2 bespreking van de thema's.....	7
2.1 beschrijving van het beleid en kwaliteitszorg van de opleiding	7
2.2 concretisering kwaliteitszorg in de opleiding	8
2.3 personeel	9
2.4 materiële en financiële randvoorwaarden	9
2.5 onderwijsdoelstellingen.....	10
2.6 opleidingsprogramma: opbouw en inhoud	11
2.7 afstudeerwerk en werkveldervaring	11
2.8 internationale dimensie.....	12
2.9 leersituatie: onderwijsvormen en leermiddelen	12
2.10 toetsing en evaluatie.....	13
2.11 studie- en studentenbegeleiding	13
2.12 studeerbaarheid en studierendement	14
2.13 afgestudeerden.....	14
2.14 maatschappelijke dienstverlening	15
2.15 onderzoek	15
3 samenvatting van de sterke punten en de aanbevelingen.....	16
bijlagen	26
curriculum vitae van de visitatieleden	
thema's van het zelfevaluatie rapport	
bezoekschema	

de visitatie orthopedie

1 inleiding

In dit rapport brengt de visitatiecommissie verslag uit van haar bevindingen over de onderwijskwaliteit van de opleiding orthopedie, die zij in november 2002 in opdracht van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) heeft onderzocht.

De opleiding is een unieke één-cyclus-opleiding die aangeboden wordt door de Katholieke Hogeschool Kempen.

Dit initiatief past in de werkzaamheden van de hogescholen en van de VLHORA met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 58bis van het hogescholendecreet van 1994.

2 de visitatiecommissie

2.1 samenstelling

De visitatiecommissie werd samengesteld door de Raad van Beheer van de VLHORA in zijn vergadering van 9 november 2001.

De commissie is als volgt samengesteld:

voorzitter

- Everard van Kemenade, senior consultant kwaliteitsmanagement en maatschappelijk verantwoord ondernemen bij de Fontys Hogeschool

secretaris

- Walter Melis

leden

- Leon Spronken, directeur SPRONKEN N.V., orthopedisch bedrijf
- Ed van Laar, orthopedisch instrumentenmaker
- Jos Vander Sloten, hoogleraar KULeuven, faculteit toegepaste wetenschappen, departement werktuigkunde

Voor een kort curriculum vitae van de commissieleden, zie bijlage 1.

2.2 taakomschrijving

De visitatiecommissie heeft als taak op basis van het door de hogeschool opgestelde zelfevaluatie rapport en door middel van ter plaatse te voeren gesprekken, na te gaan in hoeverre de kwaliteit van de onderwijsprocessen van de opleiding, geconcretiseerd in 15 thema's, beheerst wordt en aanbevelingen te formuleren om te komen tot kwaliteitsverbetering binnen de betrokken opleiding.

Voor de thema's van de zelfevaluatie, zie bijlage 2.

2.3 werkwijze

2.3.1 voorbereiding

De visitatiecommissie werd geïnstalleerd op 21 mei 2002. Tijdens deze vergadering werd de handleiding van het visitatieproces toegelicht.

In de installatievergadering heeft de commissie de bezoekdagen vastgelegd, het bezoekschema opgesteld en de wijze van voorbereiding van het bezoek besproken.

De commissie analyseerde het zelfevaluatie rapport en de bijlagen om zich een beeld te vormen van de opleiding en van de kwaliteitszorg in de opleiding.

Individuele bevindingen, commentaar en punten van verdere bevraging werden besproken op de voorbereidende vergadering van 6 november 2002.

2.3.2 bezoek aan de instelling

Tijdens het bezoek heeft de commissie gesprekken gevoerd met alle geledingen die betrokken zijn bij het onderwijs in de opleiding orthopedie. De gesprekken zijn een goede aanvulling geweest op het zelfevaluatie rapport en werden door de commissie als open ervaren.

Tijdens het bezoek werd in de mogelijkheid tot bijkomende gesprekken voorzien. Deze mogelijkheid kon worden gebruikt zowel op verzoek van personen uit de bezochte instelling als op verzoek van de visitatiecommissie.

Verder heeft de commissie kennis genomen van bijkomende informatie, zoals verslagen, cursussen, voorbeelden van examenvragen, van afstudeerwerken en van stagewerken.

Tevens werd een bezoek gebracht aan de gebouwen en de infrastructuur.

Het bezoek werd afgesloten met een mondelinge rapportering aan de beleidsverantwoordelijken, waarin de commissie haar eerste bevindingen van de visitatie weergaf.

Voor het bezoekschema, zie bijlage 3.

2.3.3 rapportering

Als laatste stap in het visitatieproces legt de commissie haar bevindingen en aanbevelingen vast in een terugmeldingsrapport per bezochte instelling en in een globaal openbaar rapport voor de opleiding in Vlaanderen. Aangezien het een unieke opleiding betreft, heeft de commissie één rapport opgemaakt, dat geldt als terugmeldingsrapport en als openbaar rapport.

Dit rapport werd door de voltallige commissie becommentarieerd en op punt gesteld in april 2003.

De opleiding heeft de gelegenheid gekregen om op dit rapport te reageren. Voor zover de commissie zich kon terugvinden in de opmerkingen van de hogeschool, werden ze verwerkt in het rapport. De commissie heeft de opleiding op de hoogte gebracht van haar beslissing terzake.

bevindingen en aanbevelingen

1 inleiding

De Katholieke Hogeschool Kempen (KHK) is gegroeid uit een secundaire school met goede naam in de regio. In het kader van de streekontwikkeling van de Kempen werden op het einde van de jaren vijftig infrastructuurwerken uitgevoerd (bijvoorbeeld de aanleg van de Boudewijnsnelweg) en werden bedrijven aangetrokken die industriële activiteiten ontplooiden in de regio. Deze bedrijven hadden behoefte aan hoger opgeleide medewerkers, en enkele onderwijspioniers hebben de handschoen toen opgenomen.

Tijdens het academiejaar 2001-2002 telde de Katholieke Hogeschool Kempen 10 departementen verspreid over 4 campussen (Geel, Lier, Turnhout en Vorselaar). Tijdens datzelfde academiejaar studeerden er aan de hogeschool 6.091 studenten en stelde de hogeschool 495 personeelsleden tewerk. Vanaf 2002-2003 stapte de hogeschool in een associatie met de Katholieke Universiteit Leuven, samen met nog één universiteit en 10 andere Vlaamse hogescholen.

De Technische Secundaire School te Geel bood in het verleden al een opleiding in orthopedie (OR) aan en ook de sector leidde zelf werknemers op. De beslissing tot de oprichting van een opleiding orthopedie is genomen door de goede contacten met de technische school en aansporingen vanuit het werkveld. In 1991 erkende de Vlaamse overheid de oprichting van een unieke opleiding orthopedie aan de Katholieke Hogeschool Kempen. De opleiding is ondergebracht in het departement Gezondheidszorg en Chemie (G&C) van de hogeschool.

2 bespreking van de thema's

2.1 beschrijving van het beleid en kwaliteitszorg van de opleiding

De hogeschool heeft een opdrachtverklaring uitgeschreven die aanwezig is en leeft. Aan de tekst van de opdrachtverklaring kan nog worden gesleuteld omdat die vrij algemeen blijft en niet zo leesbaar is voor studenten. Het directiecomité zette een proces in gang om in de hele organisatie een bespreking en discussie te starten over een uitgeschreven voorstel van onderwijsvisie.

De opleiding heeft hoge ambities, onder meer het opzetten van de BA/MA-structuur, een positionering in Europa via een studieaanbod aan Nederlandstalige Europeanen, aandacht voor innovatie van onderwijs en afstandsleren, het verwerven van de accreditatie voor de opleiding OR, het versterken en inbedden van internationale contacten en de ontwikkeling van praktisch gerichte onderzoeksprojecten naar het werkveld.

De commissie stelt vast dat er een spanningsveld is tussen de plannen van de hogeschool om de instroom aan studenten OR te laten toenemen en de kijk van docenten op deze strategie. Docenten menen dat er rekening moet worden gehouden met de actuele en toekomstige vraag naar afgestudeerden, dat de

de onderwijsvisie van de opleiding orthopedie

bijlagen

individuele opvolging en begeleiding van studenten in het gedrang kunnen/zullen komen en dat in principe financiële werkingsmiddelen van elders moeten worden aangetrokken. Werkgevers verklaren dat de huidige vraag naar afgestudeerden groter is dan het aanbod, maar adviseren om de balans geleidelijk aan in evenwicht te brengen en de achterstand niet in te halen in 2 of 3 jaar.

Het kwaliteitsbeleid van het departement Gezondheidszorg & Chemie ligt in het verlengde van het beleid van de hogeschool en valt onder de bevoegdheid van een kwaliteitsverantwoordelijke die de departementale kwaliteitsraad aanstuurt. Het departementshoofd, één student en vertegenwoordigers van vijf werkgroepen (kwaliteitshandboek, studie- en studentenbegeleiding, onderwijs- en docentenbevraging, studietijdmetingen en eindtermen) zijn lid van de kwaliteitsraad.

Het kwaliteitshandboek is voorhanden op het intranet en is opgesteld op basis van de structuur van de European Foundation for Quality Management, versie TRIS-model. Dit referentiekader creëert herkenbaarheid ten aanzien van het bedrijfsleven. Het handboek bestaat uit een centraal handboek voor de Katholieke Hogeschool Kempen en deelhandboeken per departement. Het handboek is gebruiksvriendelijk gemaakt door te werken met trefwoorden of mappen.

De visitatiecommissie stelde vast dat er op de werkvloer nog relatief weinig effecten te horen en te zien zijn van het 'in gebruik nemen' van kwaliteitszorg. Verscheidene hoofden, coördinatoren en medewerkers die de commissie beluisterde, stelden weinig of geen concrete ondersteuning te krijgen vanuit de kwaliteitscoördinerende bestuursorganen. De kwaliteitsraad wordt (vaak) gezien als een instantie die hen bijkomend werk bezorgt. De zorg voor kwaliteit leek veeleer het voorwerp uit te maken van aanhoudende kommer en ongerustheid.

2.2 concretisering kwaliteitszorg in de opleiding

Het departement bevraagt systematisch studenten, stageplaatsen en afgestudeerden. Hiervoor zijn onder meer volgende vragenlijsten voorhanden: vakken, stages, praktijkonderwijs, eindwerken, docent, begeleiding eindwerk, begeleiding praktijkonderwijs en begeleiding stages.

Verbeteracties inzake studiebegeleiding werden gepland op het niveau van de hogeschool. Een werkgroep communicatie werkt voorstellen uit om de terugkoppeling van de resultaten te verbeteren. Voor nabespreking van toetsen en examens (1ste jaar) en begeleiding en beoordeling van eindwerken (3de jaar) nam de commissie kennis van het opzetten van verbeteracties. De studenten hadden ook hun ontevredenheid geuit over een aantal aspecten van de stage en de manier van lesgeven. De commissie mist een concrete planning van verbeterdoelen en acties voor deze aangelegenheden.

De opleidingscoördinator organiseert de onderwijsbevraging. Elke docent krijgt de inhoudelijke én didactische terugkoppeling voor zijn onderwijsactiviteiten via het departementshoofd. Het departementshoofd voorziet in de mogelijkheid tot een individueel opvolgingsgesprek.

Bij het verzamelen van gegevens blijft een aantal factoren de betrouwbaarheid van resultaten negatief beïnvloeden: lage respons bij studenten, studenten moeilijk te bereiken, tijdstekort bij afname, tekort aan infrastructuur, zwakke motivatie bij (sommige) docenten, ... De wens en de noodzaak blijken groot om bestaande administratieve systemen te integreren, cijfers op een adequate(re) wijze te verzamelen en het opstellen en verwerken van ruwe resultaten naar bruikbare en verstuurbare versies technisch te optimaliseren.

de onderwijsvisitatie van de opleiding orthopedie

2.3 personeel

De docentenraad stelt jaarlijks de pedagogische criteria op voor de verdeling van de onderwijsopdrachten. De opleiding heeft oog voor de instap, het functioneren, de begeleiding en de opvolging van beginnende docenten. De vertegenwoordigers van de studentenbegeleiding vragen om meer aandacht te hebben voor docentenbegeleiding.

De opleidingscoördinator is de spilfiguur van de opleiding OR en neemt enthousiast de meest diverse taken op (onder meer administratie, coördinatie stages, opmaak uurrooster, samenstelling zelfevaluatie-rapport, omvorming naar BA/MA-structuur, begeleiding beginnende docenten, lesopdracht, afstemming docenten, afstemming schriftelijk studiemateriaal, vertegenwoordiging in tal van raden en werkgroepen, organisatie onderwijsbevraging, jaarlijkse opvolging van de inhoud van het opleidingsprogramma, ...). De opleidingscoördinator OR is voor studenten en docenten bereikbaar van 's morgens tot 's avonds. De commissie meent dat het huidige takenpakket van de opleidingscoördinator wellicht moeilijk te combineren valt met de realisatie van de ambities van de opleiding en de verbeteracties die op het getouw worden gezet.

In het opleidingsteam zijn deskundigen opgenomen met nationale en internationale erkenning. Er zijn in hoofdzaak docenten aanwezig die ook in het beroepsveld actief zijn en dan ook relevante beroepskennis en vakbekwaamheid aandragen. Het werken met relatief veel deeltijdse docenten legt evenwel een hypotheek op de draagkracht van het opleidingsteam. Werkvelddocenten zijn moeilijker beschikbaar en bereikbaar, ze zijn minder vaak in de hogeschool, onregelmatig(er) aanwezig op vergaderingen en nemen in het algemeen minder extra taken op zich. Deze aspecten bemoeilijken onder meer het structureel overleg over visie, beleid en de dagelijkse werking van de opleiding. De commissie percipieerde bij het opleidingsteam geen uitgesproken 'wij-gevoel'. Tijdens de gesprekken met docenten kwam het belang van studenten weinig op de voorgrond.

De commissie werd gesignaleerd dat de creatie van een ombudsfunctie voor personeelsleden binnen de hogeschool aan een sociale en professionele behoefte zou voldoen. Het opleidingsteam opperde de idee voor de oprichting van een 'Raad Orthopedie' voor de opleiding OR naar analogie met de 'Raad Ergotherapie'.

De commissie heeft de indruk dat onderzoek in het vakgebied onvoldoende leeft op de werkvloer, hoewel er voldoende ondersteuning beschikbaar is.

Het departement heeft oog voor het belang van vorming, training en opleiding. Er bestaan criteria voor het beoordelen van de aanvraag tot bijscholing en een procedure voor aanvraag, regeling van de terugbetaling, registratie en evaluatie van de gevolgde bijscholing. De opleiding OR heeft noch een plan noch een autonoom budget voor het opvangen van huidige of toekomstige bijscholingsnoden: bijscholing blijft in de eerste plaats de eigen keuze van de docent. De vervoerskost is een belangrijk kostprijsverhogend bestanddeel van bijscholingsprogramma's.

2.4 materiële en financiële randvoorwaarden

De opleiding orthopedie is een relatief dure opleiding die leefbaar is omdat ze ingebed is in het groter geheel van de hogeschool. De orthopedische werkplaatsen zijn prima verzorgd en worden zorgvuldig beheerd. De medewerkers van de labo's zijn gemotiveerd en (terecht) fier op hun uitrusting. Er is een 'dichtbij'-verantwoordelijke voor de inrichting van de labo's. Positief is dat het labo is uitgerust om met patiënten te

de onderwijsvisite van de opleiding orthopedie

bijlagen

werken. Docenten signaleren dat de infrastructuur vakoverschrijdend werken bemoeilijkt: de praktijklokalen zijn goed uitgerust, maar dat geldt niet steeds voor theorielokalen. Ondanks acties zijn de netheid en hygiëne op en om het verhoogde gedeelte in de agora voor verbetering vatbaar. Er zou niet gerookt mogen worden.

De commissie was onder de indruk van de professionele aanpak door het campuscomité dat een goed presterend systeem ontwikkeld heeft voor de planning en opvolging van onderhoudswerken. Jaarlijks wordt er een veiligheidsinspectie uitgevoerd.

De ICT-uitrusting van de hogeschool is indrukwekkend en up-to-date.

De mediatheek beschikt over een zeer goede infrastructuur en een degelijke interne organisatie en startte een eigen kwaliteitswerking op met een jaarlijks evaluatiemoment. Medewerkers van de mediatheek nemen deel aan samenkomsten van het Vlaams Overlegorgaan inzake Wetenschappelijke Bibliotheekwerk (VOWB), de Vlaamse Vereniging voor Bibliothecarissen, Archivarissen en Documentalisten en overlegorganen binnen het Vlaams Verbond van Katholieke Hogescholen. De centrale mediatheek van de hogeschool is door de EU erkend als Europees Documentatiecentrum.

De commissie was van oordeel dat er een groter aanbod mag zijn aan boeken, tijdschriften en ander studiemateriaal dat rechtstreeks verband houdt met de opleiding. Het materiaal dat voorhanden is, is vaak vier jaar of ouder. De commissie suggereert om prioritair te zorgen voor een ruimer en geactualiseerd aanbod van studie- en infomateriaal op diverse dragers. Tevens zouden docenten ertoe moeten worden aangezet om voorstellen te doen over gespecialiseerde literatuur.

Het budget voor de aanschaf van boeken is blijkbaar voldoende, voor tijdschriften rijst een probleem door de hoge kostprijs.

De Huisvestingsdienst controleert zelf of de studentenkamers die in het adressenbestand worden opgenomen, beantwoorden aan het kamerdecreet. Ze controleert ook de brandveiligheid en de hygiëne en geeft een conformiteitsattest. De dienst bezorgt de studenten een standaardhuurcontract, samen met een richtprijs. Bijsturingen worden besproken in een groep waarin alle partijen betrokken zijn en inspraak hebben: studenten, verhuurders en hogeschool. Het studentenverbond Atomos waardeert de inbreng van SOVO voor de organisatie van zijn sociale en culturele activiteiten.

2.5 onderwijsdoelstellingen

De basisopleiding orthopedie voldoet aan de wettelijke vereisten en aan de internationale richtlijnen van ISPO (International Society for Prosthetics and Orthotics) en INTERBOR (de internationale overkoepelende orthopedische beroepsfederatie). De opleiding van het Nederlandse Hoger Beroepsonderwijs (HBO) nam het opleidingsprofiel over en werd hierin ondersteund door de Nederlandse beroepsvereniging.

Bij het opstellen van het opleidingsprofiel worden het departement, afgestudeerden, de BBOB (de beroepsvereniging voor bandagisten en orthopedisten) en ISPO betrokken. Het werkveld ziet de opleiding groeien in de afstemming van het opleidingsprogramma op de behoeften van het werkveld. Werkgevers bevestigen dat er in de opleiding orthopedie hard gewerkt wordt, maar dat er nog een hele weg af te leggen valt.

De commissie stelde een spanningsveld vast tussen de doelstellingen van de opleiding OR en de verwachtingen van het werkveld. Het werkveld stelt dat de technische kant van het werk na de opleiding niet af is en er na afstuderen nog 2 tot 3 jaar voorbijgaan vooraleer afgestudeerden naar de patiënt (kunnen) gaan.

de onderwijsvisiteatie van de opleiding orthopedie

Er is een evolutie in de branche waarbij afgestudeerden OR doorstromen als paskamermedewerker. Tijdens hun opleiding zien studenten alleen demopatënten en missen dan ook training op werkelijk contact met patiënten. Dit signaal komt zowel van studenten als werkgevers.

2.6 opleidingsprogramma: opbouw en inhoud

Het opleidingsprogramma is afgestemd op het opleidingsprofiel, dat op zijn beurt is afgeleid van het beroepsprofiel. Ieder studiejaar heeft zijn specifieke functie.

De heterogeniteit van de instromende studenten is behoorlijk. Elk jaar starten er een aantal studenten die reeds houder zijn van een diploma hoger onderwijs en zich inschrijven voor het behalen van een tweede diploma. Deze studenten hebben een stimulerende invloed op de generatiestudenten.

Docenten stellen dat het niveau van de instroom in het algemeen achteruitloopt en dat de motivatie en drijfkracht om te studeren minder groot is. Studenten die afkomstig zijn uit het algemeen secundair onderwijs (ASO) of reeds een diploma hoger onderwijs bezitten, signaleren dat zij zich 'vervelen' tijdens sommige theorielessen. De relatie tussen de theoretische opleidingsonderdelen en – activiteiten en hun betekenis voor de orthopedievakken en toepassingen in het beroep is niet altijd duidelijk voor alle studenten. Theoriedocenten weten te weinig wat er in het werkplaatsen gebeurt; vakdocenten weten te weinig wat theoriëdocenten hun studenten aanbieden.

Afgestudeerden pleiten voor het invoeren van meer praktijkmaken én/of het verlengen van de stageduur. Docenten stellen dat een verlenging van de stage niet haalbaar is binnen de huidige 3-jarige structuur van de opleiding. De commissie suggereert om een interne discussie te voeren over de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van deze mogelijkheden.

Het werkveld signaleert dat de opleiding de studenten weinig of niet stimuleert tot het denken in functie van de patiënt. Afgestudeerden geven aan dat de opleiding in het programma meer tijd zou moeten uittrekken voor 'oefenen' om meer apparaten te leren maken.

2.7 afstudeerwerk en werkveldervaring

De studenten lopen een stage tijdens het 2^e jaar en een eindwerkstage gedurende het 3^e jaar. In beide gevallen functioneren ze in het dagelijks werk in een orthopedisch atelier. In het derde jaar werken ze daarenboven een specifiek orthopedisch probleem uit, waarover ze een scriptie maken.

De toelichtingen bij stages en eindwerken zijn opgenomen in 'Onderwijs- en examenregeling. Opleiding Orthopedie'. Richtlijnen voor het schrijven van het eindwerk staan in een brochure 'Criteria voor de vormgeving van het eindwerk'.

Stagementoren en afgestudeerden gaven aan dat de beschikbare informatie voldoende is. Studenten lijken over het stagebedrijf minder goed geïnformeerd te zijn als het een 'nieuw' stagebedrijf betreft. Ze stellen weinig inhoudelijke informatie te krijgen over de stageplaatsen. Sommige uitspraken van studenten doen vermoeden dat zij hun stagebedrijf in hoofdzaak kiezen in functie van de locatie van de stageplaats en niet op basis van de inhoudelijke leer- en ervaringskansen.

de onderwijsbezoeken van de opleiding orthopedie

bijlagen

2.8 internationale dimensie

De opleiding kan de vergelijking doorstaan met andere opleidingen en bekleedt de leiderspositie inzake het percentage studenten dat deelneemt aan een internationale stage. De Europese stageplaatsen voor studenten zijn geaccrediteerd via de Internationale Beroepsorganisatie die een lijst van erkende stageplaatsen aflevert. Er blijken voldoende kwalitatieve stageplaatsen voorhanden te zijn in het buitenland.

Om de kwaliteit van de stageplaats te bewaken, heeft de hogeschool een fonds opgericht om een verkennend en voorbereidend bezoek te kunnen afleggen aan de buitenlandse stageplaats. De docent die de stageplaatsen beoordeelt, heeft een goed zicht op de uitrusting van de werkplaatsen en op de patiëntenpopulatie. Na de stage is er een beoordeling van de stageplaats met het oog op het behoud of de verwijdering ervan.

Studenten die op buitenlandse stage vertrekken, worden voorbereid op een 'confrontatie' met een normensysteem dat afwijkt van het hunne.

Begin 1999 sloot de KHK een samenwerkingsovereenkomst af met de Fontys Hogescholen Eindhoven. De KHK neemt het voortouw om voor Vlaanderen en Nederland één wederzijds erkende en billijk gesubsidieerde opleiding orthopedie hoger onderwijs te realiseren.

In de internationale uitwisseling blijven de docenten van de opleiding achter. Er zou meer uitwisseling kunnen zijn tussen de scholen van het Europese netwerk.

2.9 leersituatie: onderwijsvormen en leermiddelen

De opleiding hanteert diverse werkvormen zoals hoorcolleges, zelfstandig laboratoriumwerk, presentaties, groepswerk, zelfstandig werk tijdens oefenzittingen, onderzoekwerk, seminars, stages en studiebezoeken.

Studenten geven in de bevraging over onderwijs in het algemeen aan dat de theorievakken weinig boeiend gedoceerd worden. Deze stelling wordt bevestigd tijdens het gesprek met de commissie. Hierbij moet er wel rekening mee worden gehouden dat interactief lesgeven aan groepen van bij benadering 80 studenten moeilijk te realiseren is, omdat deze werkvorm in zo'n grote groep aanleiding geeft tot achterstand op het af te werken leerprogramma.

Op basis van het gesprek met afgestudeerden, studenten en docenten is de commissie van mening dat het concept van onderwijs in de theorievakken in hoofdzaak aansluit bij de klassieke methoden van kennisoverdracht. Uitgangspunten als probleem- en projectgestuurd onderwijs en reverse engineering behoren – op een uitzondering na - niet onmiddellijk tot de dagelijkse geplogenheden. Studenten leren zelfstandiger als zij bijvoorbeeld een apparaat demonteren en een studie maken over het functioneren, de assemblagetechniek, de materiaalkeuze en de productiemethode.

De studenten waarderen over het algemeen de vormgeving, inhoud en overzichtelijkheid van het schriftelijke studiemateriaal dat de meeste docenten gebruiken bij hun lessen. Toch zou het nuttig zijn om een aantal verplichte items voor het schriftelijk studiemateriaal vast te leggen, zoals inhoudsopgave, literatuuropgave en aanbevolen literatuur.

2.10 toetsing en evaluatie

Alle studenten krijgen bij het begin van het academiejaar de publicatie 'Onderwijs- en Examenregeling - Opleiding Orthopedie'. Dit is een contract tussen de student en de hogeschool met bepalingen over de organisatie van de onderwijsactiviteiten. Hierin zijn onder meer opgenomen: opdrachtverklaring, opleidingsprogramma's, examenperiodes, evaluatievorm en evaluatieregeling, examenregeling, studieduurverkortings, vrijstellingen, informatie en studiebegeleiding, juridische en administratieve informatie, algemene diensten, gebruik van internet en e-mail, tuchtreglement, beroepsprofielen, vakdoelstellingen en vakinhouden.

Regels en afspraken voor toetsing, evaluatie en beoordeling door de examencommissie zijn opgenomen in het Kwaliteitshandboek, Procedure 'Examen en Deliberatie'. Docenten die dezelfde examens afnemen, leggen de examenvragen en de quoteringsafspraken op voorhand samen vast.

Elke student ontvangt schriftelijk de resultaten van tussentijdse evaluaties en een individueel rapport na de eerste en tweede zitting. Voor het bespreken van de resultaten staan de vakdocenten ter beschikking. Alle documenten met betrekking tot de schriftelijke examens of de permanente evaluaties zijn opvraagbaar en ter inzage. Na de openbare proclamatie door de voorzitter van de examencommissie ontvangt elke student onmiddellijk zijn rapport.

2.11 studie- en studentenbegeleiding

Studenten in het 1^e jaar OR hebben vaak een tekort aan elementaire basiskennis. Er is jaarlijks een instroommotivatie-onderzoek bij beginnende studenten. Het departement organiseert een vakantiecursus wiskunde met het oog op een betere aansluiting voor de lessen mechanica en wiskunde. Elk praktijkgroepje van eerstejaarsstudenten wordt begeleid door een groepsmentor.

De hogeschool en het departement voorzien in structuren en activiteiten om hun toekomstige studenten duidelijk te informeren. Alle studenten krijgen bij het begin van het academiejaar de publicatie 'Onderwijs- en Examenregeling - Opleiding Orthopedie'.

De werkgroep studiebegeleiding peilt via enquêtes naar de ervaring en mening van eerstejaarsstudenten over diverse thema's die betrekking hebben op onthaal, informatieverstrekking en studie- en studentenbegeleiding.

De afgestudeerden stellen dat zij zeer tevreden waren over het onthaal in het departement en de opleiding, maar signaleren tevens dat zij in een latere fase weinig informatie kregen over de moeilijkheidsgraad van de opleiding, de te verwachten loopbaan, de stages en het verwerven van een Riziv-erkenning. De studenten vinden dat de docenten uit het werkveld hen sterk motiveren voor hun studies.

Met het oog op bijsturing van beleid is er op hogeschool- en departementaal niveau geregeld overleg met secundaire scholen en medewerkers van Centra voor Leerlingbegeleiding.

Uit gesprekken met de studenten en de verantwoordelijke van de sociale dienst blijkt dat – ondanks het feit dat info over de werking van de sociale dienst is opgenomen in onder meer de 'Onderwijs- en examenregeling', 'Mag het iets meer zijn?' en andere publicaties - niet alle studenten op de hoogte zijn van de locatie en de werking van de sociale dienst. Het departementshoofd SAW pleegt met de verantwoordelijke van de sociale dienst overleg over kwalitatieve aspecten van de werking en over eventuele tegemoetkoming bij financiële problemen van studenten.

de onderwijsvisite van de opleiding orthopedie

bijlagen

Aan de commissie wordt gesignaleerd dat er vandaag - meer dan enkele jaren geleden - studenten zijn die zich door niets meer aangesproken voelen en vaker naar neerslachtigheid neigen.

De ombudsdienst signaleert dat er in het relatieve aantal tussenkomsten geen noemenswaardige verschillen bestaan tussen het departement G&C, de opleiding OR en de overige departementen en opleidingen. De commissie stelt vast dat er een werkbare procedure bestaat voor het overmaken, opvolgen en bewaken van klachten die studenten indienen in verband met examens. Dat geldt ook voor het overmaken van afwezigheden van studenten tijdens examens en het resultaatgericht overleg voor het afleggen van een inhaaltoets door de student. Een tussenkomst van de ombudsdienst heeft geen onaangename effecten op de relatie tussen ombudsdienst, docent en student.

2.12 studeerbaarheid en studierendement

Het slaagpercentage bij de eerstejaars is gemiddeld 46 %, bij studenten van het tweede studiejaar gemiddeld 96 % en bij de derdejaars gemiddeld 98 %. De gemiddelde studieduur bedraagt 3,12 jaar (exclusief vroegtijdige afhakers).

Volgens de docenten lijkt de uitval na de partiële en semestriële examens in de opleiding orthopedie groter dan in andere opleidingen. Afgestudeerden bevestigen de uitval in het 1^e jaar en wijzen theorievakken en medische vakken als oorzaken aan, vooral voor de studenten die weinig of geen voorkennis hebben over deze onderwijsactiviteiten. Sommige studenten die instromen vanuit een opleiding orthopedie-technieker beginnen soms weinig gemotiveerd aan de opleiding, maar veeleer met een mentaliteit van 'we zullen eens proberen'. De commissie suggereert om op een objectieve manier de redenen van de lage slaagcijfers in het eerste jaar te onderzoeken en na te gaan hoe het slaagcijfer kan worden verhoogd zonder het opleidingsniveau te verlagen.

Bij het verzamelen van gegevens over studietijd blijft een aantal factoren de geldigheid van meetresultaten negatief beïnvloeden. De gemeten jaarbelasting via de tijdschrijfmethode bij studenten van het 2e én 3e jaar OR vormt geen betrouwbare basis voor acties door onder meer een te lage responsgraad van de studenten. De opleiding zou dringend actie moeten nemen om de belemmeringen weg te nemen die valide meetresultaten in de weg staan, zodat de opleiding kan vaststellen of de begrote studietijd overeenstemt met de werkelijke studietijd.

2.13 afgestudeerden

De opleiding heeft geen alumnivereniging. De hogeschool heeft wel een plaatsingsdienst die vacatures verzamelt, bestanden actualiseert en de belangstellenden informeert. De hogeschool organiseert jaarlijks een jobbeurs in samenwerking met onder meer de VDAB en de beroepssector.

Afgestudeerden signaleren weinig of geen contacten met de opleiding OR nadat zij de hogeschool hebben verlaten. Een enkeling treedt op als stagebegeleider en/of als lid van een commissie die de eindwerken examineert. Afgestudeerden bevestigen aan de visitatiecommissie dat zij zich niet wenden tot de opleiding OR voor het verwerven van nieuwe kennis/kunde of het oplossen van problemen waarmee zij worden geconfronteerd, maar veeleer een beroep (zullen) doen op het werkveld.

de onderwijsvisitatie van de opleiding orthopedie

bijlagen

Een alumnivereniging biedt kansen om een intensief contact met afgestudeerden en werkveld op te bouwen en levert een bijdrage in de diverse domeinen van het onderwijs- en bewakingsproces. Afgestudeerden verklaren dat zij bereid zijn zich aan te sluiten bij een alumnivereniging en in het proces van het opstarten en de voortgang van een alumniwerking verantwoordelijkheid willen opnemen.

De werkgroep eindtermen be vraagt afgestudeerden over hun ervaringen met de opleiding OR en hun afstemming op de werkzaamheden van het werkveld, wat de commissie positief vindt.

Afgestudeerden én het werkveld signaleren dat studenten niet, onvoldoende of té laat geïnformeerd worden over de procedure (en de tijd die nodig is) voor het behalen van een Riziv-erkenning. Afgestudeerden stellen dat de verwachtingen inzake het beroep verschillen met de feitelijke ervaring bij de instap in het vak.

Werkgevers bevestigen dat de afgestudeerden de grondbeginselen van het beroep beter onder de knie hebben dan pakweg 5 jaar geleden en dat ze vertrouwd zijn met de dagelijkse praktijk van de werkvloer. In vergelijking met collega's die de opleiding OR niet volgden, kent de loopbaan van afgestudeerden van de opleiding een voorspoediger verloop.

2.14 maatschappelijke dienstverlening

Er bestaat in de hogeschool een werkgroep maatschappelijke dienstverlening en projectmatig wetenschappelijk onderzoek. Uit het zelfevaluatie rapport en de gevoerde gesprekken blijkt dat de opleiding reeds een aantal initiatieven genomen heeft, zoals de organisatie van het tweejaarlijkse ISPO-congres op de eigen campus, het geven van maatopleidingen voor beroepsbeoefenaars en de organisatie van studiedagen en workshops. Er is op dit terrein echter nog meer ontwikkeling gewenst.

2.15 onderzoek

Een algemene dienst projecten geeft voor de campus ondersteuning aan activiteiten inzake maatschappelijke dienstverlening en onderzoek. Aan de hand van de gegevens in het zelfevaluatie rapport en de gevoerde gesprekken stelde de commissie vast dat de opleiding OR (nog) geen onderzoekscultuur heeft. De commissie nam er kennis van dat de opleiding onlangs een HOBU-projectaanvraag heeft ingediend samen met de opleiding elektronica.

De verantwoordelijke van de dienst projecten Campus HIK (Geel) geeft aan dat projectmatig onderzoek een moeilijk haalbare kaart is wegens onvoldoende structurele basisfinanciering. Een projectaanvraag indienen vergt een grote tijdsinvestering, zonder dat een vergoeding van de kosten vaststaat. Enkel indien de hogeschool het project binnenhaalt, wordt de kost terugverdiend.

De commissie meent dat projectmatig onderzoek mogelijk moet zijn, mits er een inspanning geleverd wordt. Ondersteuning kan komen van de twee werkgroepen. Bovendien vormen de verscheidenheid aan disciplines op de campus Geel en de associatie een opportuniteit voor een interdisciplinaire aanpak van onderzoeksprojecten.

3 samenvatting van de sterke punten en de aanbevelingen

3.1 beschrijving van het beleid en kwaliteitszorg van de opleiding

sterke punten

- De hogeschool beschikt over een SKIN (= Stille Kamer Initiatieven) als persoonlijk rustpunt voor studenten en/of docenten en ontmoetingsplaats voor studenten en/of docenten die zich maatschappelijk, sociaal en religieus willen inzetten.
- De opleiding heeft hoge internationale ambities. Het beleid wenst het aantal instromende studenten geleidelijk te laten toenemen, door onder meer de samenwerking met Nederland krachtiger te maken.
- Kwaliteitsmedewerkers bekwamen zich door het volgen van een opleiding assessor, senior assessor en het samenstellen van een zelfevaluatie rapport.
- Het kwaliteitshandboek is in digitale vorm te vinden op het intranet: het bevat procedures, verslagen, documenten en rapporten van bevragingen. Het is gebruiksvriendelijk door het gebruik van trefwoorden of mappen.
- Voor haar interne kwaliteitszorg heeft de hogeschool gekozen voor een eigen instrument, het TRIS-EFQM-model. Bij toetsing hebben meer dan 75% van de medewerkers van het departement bevestigd dat zij achter het systeem van kwaliteitszorg staan.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- de opdrachtverklaring te herschrijven om de leesbaarheid ervan voor studenten te vergroten.
- te onderzoeken of de erkenning via het Riziv een belemmering vormt voor de Europese aansluiting en de motivatie van studenten voor het volgen van de opleiding aan de KHK, in plaats van de andere leerweg.
- te onderzoeken of verlenging van de studieduur naar 4 jaar realiseerbaar is via onder meer de weg van voortgezette opleidingen, de toekomstige BA/MA-structuur of andere alternatieven.
- een effectieve strategie te ontwikkelen om de werkvloer te ondersteunen en de resultaten van metingen om te zetten in zichtbare verbeteracties.
- gegeven het belang van internationalisering voor de opleiding OR, overleg te plegen om een vertegenwoordiger van de dienst internationalisering op te nemen in de departementale kwaliteitsraad.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.2 concretisering kwaliteitszorg in de opleiding

sterke punten

- Het departement be vraagt systematisch studenten, stageplaatsen en afgestudeerden. Hiervoor zijn geëigende vragenlijsten voorhanden.
- Klachten van studenten worden gehoord, behandeld, teruggekoppeld en opgevolgd. Studenten zeggen dat de meeste docenten zeer aanspreekbaar zijn.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

- Elke docent krijgt de inhoudelijke én didactische terugkoppeling voor zijn onderwijsactiviteiten via het departementshoofd met mogelijkheid tot een individueel opvolgingsgesprek.
- De opleiding beschikt over een gamma aan meetresultaten: instroom- en uitstroomgegevens, studentenbegeleiding eerstejaars, globale resultaten over doceergedrag docenten theorie en praktijk, inhoud theoretische en praktische onderwijsactiviteiten, stage en eindwerk, globale resultaten van studietijdmeting, globale resultaten bevraging afgestudeerden.
- Op het niveau van de hogeschool werden verbeteracties gepland over studiebegeleiding : groepsvorming en studiesfeer, bijscholing werkgroep studentenbegeleiding en studiementoren, studievaardigheidstrainingen, ondersteuning van studiebegeleiders, uniforme aanpak in de hogeschool, aanmaak van toets- en studiemateriaal; docenten beter informeren over doelen en opzet van studietijdmetingen, ontwikkelen van een meer geautomatiseerde manier van bevraging bij studietijdmetingen.

aanbevelingen

- De opleiding moet bestaande administratieve systemen integreren, cijfers op een adequate(re) wijze verzamelen en de technische kant van de opleiding optimaliseren om ruwe resultaten te verwerken naar bruikbare en verstuurbare versies.
- De commissie heeft de indruk dat een aantal verbeteracties na de planningsfase 'stilvallen' en adviseert daarom de initiatiefnemers van verbeterprojecten om de PDCA-cirkel nauwgezet op te volgen.
- Er moeten maatregelen worden genomen om de representativiteit van meetresultaten te waarborgen. Het loont bijvoorbeeld de moeite te onderzoeken in welke mate studenten beter gemotiveerd kunnen worden om deel te nemen aan enquêtes door het studentenverbond te betrekken bij de uitvoering van metingen.
- De opleiding moet aan medewerkers en studenten de meerwaarde van verbeteringen communiceren die uit (eerdere) bevragingen resulteren en betrekking hebben op thema's zoals het opleidingsprogramma, afstudeerwerk, stages, internationalisering, leersituatie, toetsing en evaluatie, studie- en studentenbegeleiding, studeerbaarheid en studierendement, onderzoek, ...
- De commissie dringt erop aan om naast de harde kant van kwaliteitszorg (= meten) tevens – via andere instrumenten - aandacht te hebben voor de zachte kant ervan (= gedrag van medewerkers).

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.3 personeel

sterke punten

- De pedagogische criteria voor de verdeling van de onderwijsopdrachten worden jaarlijks door de docentenraad vastgelegd.
- Beginnende docenten hebben tijdens de eerste drie jaren na hun indiensttreding tenminste vier functioneringsgesprekken met hun departementshoofd.
- De gesprekspartners van het opleidingsteam formuleerden tijdens hun gesprek met de commissie geen klachten over werving, statuut, selectie, taakinfilling, opvang, begeleiding en evaluatie.
- De opleidingscoördinator heeft een hoge bereikbaarheidsgraad voor studenten en docenten.
- Het departement heeft oog voor het belang van VTO (vorming, training en opleiding). Er zijn procedures voor aanvraag, beoordeling van de aanvraag, terugbetaling en evaluatie.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

- Het opleidingsteam bestaat uit deskundigen met nationale en internationale erkenning. Zij staan met één of beide benen in het werkveld en dragen dan ook relevante beroeps kennis en vakbekwaamheid aan.

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- blijvend aandacht te hebben voor de opvolging en verbetering van het programma voor de begeleiding van beginnende docenten. Hierbij is het belangrijk hun pedagogische en didactische aanpak op te volgen, aangezien het decreet voor de aanstelling geen pedagogisch diploma (meer) vereist.
- de installatie te overwegen van een ombudsfunctie voor personeelsleden van de hogeschool.
- de oprichting te overwegen van een 'Raad Orthopedie'.
- werk te maken van een herschikking van de inhoud van leidinggevende en/of coördinerende taken.
- na te gaan in welke mate de opleiding de draagkracht van het opleidingsteam kan vergroten door het aantal voltijdse equivalenten (VTE) te verhogen, met behoud of verhoging van de specialistische kennis. Belangrijk bij deze oefening is tevens aandacht te hebben voor de statutaire situatie van deeltijdse praktijkdocenten.
- de optimale doorstroming te bewaken van de knowhow die collega's verwerven tijdens vormings-, trainings- of opleidingsdagen.
- een actieplan uit te werken en medewerkers ruimte te geven voor onderzoek nu de Vlaamse Overheid tijdens het volgende academiejaar onderzoeksfondsen ter beschikking zal stellen voor één-cyclus-opleidingen.
- de kansen te benutten van de associatie met de Katholieke Universiteit Leuven en onder supervisie van de universiteit ruimte te maken voor onderzoek en ontwikkelingswerk in het vakgebied orthopedie.
- te werken aan een wij-gevoel van het opleidingsteam en zich een manier van denken en werken eigen te maken waarbij de student het middelpunt wordt.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.4 materiële en financiële randvoorwaarden

sterke punten

- Het campuscomité heeft een goed presterend en effectief systeem ontwikkeld voor planning en opvolging van onderhoudswerken.
- De orthopedische werkplaatsen zijn prima uitgerust, ze zijn netjes en worden zorgvuldig beheerd.
- De medewerkers van de labo's zijn gemotiveerd. Er is een 'dichtbij'-verantwoordelijke voor de inrichting van de labo's.
- Het labo is uitgerust om met patiënten te kunnen werken.
- Leslokalen, cafetaria's, auditoria en mediathek sluiten aan op de centrale ontmoetingsplaats waar tv-schermen berichten doorgeven aan studenten.
- De mediathek beschikt over een zeer goede infrastructuur en interne organisatie.
- De mediathek startte een eigen kwaliteitswerking op met een jaarlijks evaluatiemoment.
- Medewerkers van de mediathek nemen deel aan samenkomsten van diverse externe overleg- en adviesorganen.
- De centrale mediathek van het KHK is door de EU erkend als Europees Documentatiecentrum.
- De hogeschool beschikt over een indrukwekkende en recente ICT-uitrusting.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

de onderwijsvisiteatie van de opleiding orthopedie

bijlagen

- ☐ De huisvestingsdienst controleert de studentenkamers van het adressenbestand op vitale aspecten. De dienst bezorgt de studenten een standaarduurcontract, samen met een richtprijs. Bijsturingen worden besproken in een groep waarin alle betrokkenen inspraak hebben.
- ☐ Het studentenverbond Atomos is positief over de tegemoetkoming van SOVO (sociale voorzieningen) voor zijn sociale en culturele activiteiten.

aanbevelingen

- ☐ De commissie adviseert om de risico's te inventariseren van de patiëntendouche die relatief weinig zal worden gebruikt (bijvoorbeeld risico van besmetting met bacterie die veteranziekte veroorzaakt).
- ☐ De persoonlijke veiligheid is redelijk verzorgd, wel wordt geadviseerd nog eens de noodzaak te onderzoeken van een (oog)douche en een vloerafzuiging in de gietharsruimte.
- ☐ De patiëntenruimte is vooralsnog voldoende voor demonstratieve praktijk. Voor het klassikaal werken met patiënten voldoet de ruimte niet, de loopgang sluit niet aan op de paskamer en een mobiel laser uitlijnapparaat is noodzakelijk.
- ☐ In weerwil van lopende acties zijn de netheid en hygiëne op en om het verhoogde gedeelte in de agora ondermaats. Is er een mogelijkheid om roken te verbieden?
- ☐ De mediatheek moet prioritair zorgen voor een ruimer en geactualiseerd aanbod van studie- en infomateriaal op verschillende dragers. De commissie adviseert om docenten aan te moedigen suggesties te doen over gespecialiseerde literatuur die kan worden aangekocht.
- ☐ De opleiding moet de perspectieven verkennen die de inbedding in een groter associatiegeheel biedt om een marginaal leefbare opleiding betaalbaar te houden en haar continuïteit te waarborgen.
- In het kader van het scheppen van werkbare financiële en personele voorwaarden zou de hogeschool of het departement kunnen overwegen de opleiding orthopedie een verhoogde toekenning van middelen te geven, in het licht van de situatie van de opleiding en de te realiseren verbeteringen.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.5 onderwijsdoelstellingen

sterke punten

- ☐ De basisopleiding orthopedie voldoet aan de wettelijke vereisten en aan de internationale richtlijnen van ISPO en INTERBOR.
- ☐ De Nederlandse HBO-opleiding nam het opleidingsprofiel over en werd hierin ondersteund door de Nederlandse beroepsvereniging.
- ☐ Bij het opstellen van het opleidingsprofiel worden het departement, afgestudeerden, de BBOB en ISPO betrokken.
- Het werkveld ziet de opleiding groeien in de afstemming van het opleidingsprogramma op zijn behoeften. Werkgevers bevestigen dat er in de opleiding OR hard wordt gewerkt, maar dat er nog een hele weg af te leggen valt.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.6 opleidingsprogramma: opbouw en inhoud

sterke punten

- Ieder studiejaar heeft zijn eigen functie:
 - 1e jaar: verwerven van wetenschappelijke en technische basiswetenschappen via hoorcolleges en oefenzittingen.
 - 2e jaar: hetzelfde programma als in het 1e jaar, met meer specialistische vakken én twee routinestages van elk 4 weken (totaal 8 weken).
 - 3de jaar: specialistische vakken + stage van 18 weken + eindwerk.
- De opleiding houdt gelijke tred met de ontwikkelingen in het werkveld; het werkveld is toonaangevend.
- De opleidingsonderdelen mechanica en biomechanica sluiten goed op elkaar aan.
- De stage van het 3^e jaar sluit goed aan bij de basistechnieken die studenten verwerven in het 1^e en 2^e jaar.
- De verdeling in het opleidingsprogramma is evenwichtig - met uitzondering van de duur van de stage - tussen de opleidingsonderdelen met algemene (20 %), technische (21 %), medische (13 %) en orthopedische vorming (22 %) en de stage (24 %).
- De instromende eerstejaars met een diploma hoger onderwijs hebben een stimulerende invloed op de generatiestudenten.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- intern de discussie te voeren over de wenselijkheid van meer uren praktijk én/of het verlengen van de stageduur.
- het technisch concept van de opleiding te herschikken met een technisch en paramedisch aspect als pijlers.
- verder werk te maken van een krachtige leeromgeving: laat patiënten naar de opleiding komen, nodig gespecialiseerde bedrijven uit voor demonstraties in het bijzijn van patiënten, zorg voor de uitbreiding van de vakliteratuur, naslagwerken, ICT-toepassingen en uitrusting in documentatiecentrum/mediatheek, verhoog de beschikbaarheid en de toegang tot informatie voor de studenten.
- dringend werk te maken van integratie van het curriculum en zijn praktijkafstemming. Dat proces vergt docenten die zich als een (h)echt team opstellen en ook zo handelen.
- de aanpak van een opleidingsonderdeel of opleidingsactiviteit te diversifiëren naargelang van de vooropleiding van de student.
- theorie docenten te stimuleren om ervaring te verwerven in en buiten de hogeschool, iets vaker bij het labo langs te lopen en er zelfs een deel van hun lessen te geven.
- voor de lessen vaker een beroep te doen op gastdocenten uit het werkveld, dat zich voor de commissie bereid heeft verklaard om op zo'n vraag van de opleiding OR in te gaan.
- in de theoretische opleidingsonderdelen en –activiteiten meer verwijzingen aan te brengen naar het beroep. Dat is mogelijk door structureel overleg en terugkoppeling tussen de vakgroep OR en docenten van theorievakken. Deze verandering zal de motivatie van studenten zeker ten goede komen.
- zich niet te beperken tot het op maat snijden van theorievakken tijdens de contacturen, ook examenvragen en toetsen zullen deze veranderingen moeten weerspiegelen.
- in eerste instantie een doorlichting te organiseren van de theorievakken en in een volgende fase van de orthopedievakken.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

- 'patiëntgerichtheid' te integreren in de opleiding. Uit het gesprek met de patroons blijkt dat de beroepsorganisatie het (wellicht) eens zal zijn met het aantrekken van patiënten, op voorwaarde dat de opleiding er zich toe verbindt geen commerciële activiteiten op te zetten.

3.7 afstudeerwerk en werkveldervaring

sterke punten

- Werkgevers zijn voldoende en duidelijk geïnformeerd over de doelstellingen, regelingen en voorzieningen van de stage.
- Afgestudeerden bevestigen dat de informatie over de doelstellingen, regelingen en voorzieningen van de stage en het stagebedrijf ruimschoots voldeed.
- Afgestudeerden hadden vooraf een goed zicht op de beoordelingscriteria van het eindwerk.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- overleg te organiseren tussen stagebegeleiders, de vakgroep OR en het werkveld over maatregelen om het afstudeerwerk op een hoger niveau te tillen (bijvoorbeeld verhoogde eisen over inhoud, inhoudelijke inbreng van studenten, minder tolerante begeleiding, ...).
- structurele maatregelen te nemen om de huidige studenten alle noodzakelijke en heldere inlichtingen te verstrekken over nieuwe stageplaatsen of -bedrijven.
- de huidige studenten helder uit te leggen wat zij mogen verwachten van de stagebegeleiding van de hogeschool en het stagebedrijf.
- bij de huidige studenten de score te toetsen op de stelling 'de wijze van beoordeling van het eindwerk werd mij vooraf meegedeeld' en zo nodig onmiddellijk een corrigerende actie op het getouw te zetten.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.8 internationale dimensie

sterke punten

- De opleiding OR kan de vergelijking doorstaan met andere opleidingen en bekleedt de leiderspositie inzake het percentage studenten dat deelneemt aan internationale stages.
- De Europese stageplaatsen voor studenten zijn geaccrediteerd via de Internationale Beroepsorganisatie.
- Via een intern fonds kan de docent een verkennend bezoek brengen aan de buitenlandse stageplaats om de kwaliteit van de stageplaats te beoordelen. De docent die de stageplaatsen beoordeelt, heeft zicht op de industriële uitrusting van de werkplaatsen en kent de patiëntenpopulatie.
- Na de stage vindt er een beoordeling plaats van de stageplaats met het oog op het behoud in of de verwijdering ervan uit het bestand.
- Studenten worden voorbereid op een 'confrontatie' met een normensysteem dat afwijkt van het hunne.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

- Er is een uitstekende samenwerkingsovereenkomst met de Fontys Hogescholen Eindhoven, waarbij de KHK het voortouw neemt om voor Vlaanderen en Nederland één wederzijds erkende en billijk gesubsidieerde opleiding orthopedie hoger onderwijs te realiseren.

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- personeels- én financiële middelen in te zetten die de dienst Internationalisering ondersteunen bij het vertalen van ECTS-bundels en -brochures en het aanmaken en actualiseren van een website.
- de 'multiculturele samenleving' herkenbaar(der) te maken in de opleiding, als dat tot op vandaag niet of onvoldoende zou zijn gebeurd.
- aandacht te blijven hebben voor de vraag hoe de opleiding OR internationale knowhow binnen kan halen door bijvoorbeeld buitenlandse sprekers uit te nodigen, deel te nemen aan of zelf workshops voor studenten en docenten te organiseren, buitenlandse bedrijven uit te nodigen voor demonstraties, ...
- financiële mogelijkheden en roosterruimte te creëren voor docenten om specialistische kennis 'aan te kopen' in bijvoorbeeld Scandinavische landen.
- mogelijkheden te zoeken waarbij docenten aanwezig kunnen zijn bij lessen van buitenlandse docenten in hun dagelijkse klas- of werkplaatspraktijk.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.9 leersituatie: onderwijsvormen en leermiddelen

sterke punten

- De studenten zijn over het algemeen tevreden over het gebruikte schriftelijk studiemateriaal.
- De studenten kunnen op de campus handboeken aankopen die klassikaal gebruikt worden en geschreven zijn door medewerkers van de hogeschool.
- De werkgroep onderwijsbevraging peilt via enquêtes naar de ervaring en mening van studenten over diverse facetten van het onderwijsproces en zijn uitvoering.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- de syllabus over Orthopedische Technologie te wieden en een degelijke schriftelijke syllabus op te stellen.
- zich te bezinnen over de onderwijskundige visie in de richting van het geleidelijk vergroten van de zelfstandigheid van de student.
- zich te bekwamen en voor te bereiden op de introductie van probleem- en projectgestuurd onderwijs en reverse engineering.
- voor het schriftelijk studiemateriaal een aantal verplicht op te nemen items vast te leggen, zoals een inhoudsopgave, tips om de cursus te studeren, wijze waarop en vorm waarin de student over de onderwijsactiviteit zal worden geëvalueerd, literatuuropgave, aanbevolen literatuur,...

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.10 toetsing en evaluatie

sterke punten

- Regels en afspraken voor onder meer toetsing, evaluatie en beoordeling door de examencommissie zijn opgenomen in het Kwaliteitshandboek, Procedure 'Examen en Deliberatie'.
- Voor dezelfde opleidingsonderdelen gelden identieke examenvragen en quoteringsafspraken.
- De vakdocenten bespreken met de student de zijn tussentijdse evaluaties en zijn rapport na de eerste en tweede zitting. Schriftelijke examens en documenten van permanente evaluaties zijn opvraagbaar en ter inzage.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- de criteria waarop een werkstuk geëvalueerd wordt, helder te maken voor de student en voor de docenten onderling.
- op te volgen of de examenvorm en de inhoud van een inhaaltoets de vergelijking kunnen doorstaan met de toets die de overige studenten eerder moesten afleggen.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.11 studie en studentenbegeleiding

sterke punten

- Het departement organiseert jaarlijks een instroom-motivatatie-onderzoek bij beginnende studenten.
- Het verstrekken van informatie aan aspiranten en de begeleiding van beginnende studenten gebeurt op een structurele wijze.
- Studenten zijn tevreden over de bereikbaarheid en de beschikbaarheid van docenten buiten de contacturen.
- De werkgroep studiebegeleiding peilt via enquêtes naar de ervaring en mening van eerstejaarsstudenten over diverse thema's die betrekking hebben op onthaal, informatieverstrekking en studie- en studentenbegeleiding.
- Er is een werkbare procedure voor het overmaken, opvolgen en bewaken van klachten die studenten indienen in verband met examens.
- Er is een werkbare procedure voor het overmaken van afwezigheden van studenten tijdens examens en het resultaatgericht overleg voor het afleggen van een inhaaltoets door de student.
- Een tussenkomst van de ombudsdienst heeft geen onaangename effecten op de relatie tussen ombudsdienst, docent en student.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- een onderzoek te doen naar de mate waarin het merendeel van de studenten vertrouwd is met het bestaan, de doelstelling en de werking van de sociale dienst en eventuele acties te plannen indien de score onvoldoende is.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

- _____ bijzondere aandacht te hebben voor de verslechtering van de financiële situatie van studenten en hun ouders.
- _____ met het oog op de terugkoppeling aan studenten te vragen of ze door een docent naar de sociale dienst werden doorverwezen en zo ja, door wie.
- _____ het opstarten te overwegen van een in tijd en afstand haalbare systematische intervisie of supervisie met 'lotgenoten' van de eigen hogeschool (bijvoorbeeld met collega's van de ombudsdienst of andere begeleidingsdiensten) of van buiten de hogeschool. Dit systeem kan een individueel en professioneel gericht klankbord bieden.
- met de ombudsdienst overleg te plegen over de wijze waarop de terugkoppeling van resultaten van de onderwijsbevraging kan worden verbeterd.

3.12 studeerbaarheid en studierendement

sterke punten

- _____ De slaagpercentages van studenten van het tweede en het derde jaar zijn zeer goed.
- _____ De gemiddelde studieduur is behoorlijk.
- _____ De totale studieomvang van een studiejaar bedraagt altijd 60 studiepunten. Een studiepunt staat voor 25 à 30 uren studietijd, zodat er een totaal is van ten minste 1.500 en ten hoogste 1.800 uur onderwijs- én andere studieactiviteiten.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- _____ op een objectieve manier de redenen te onderzoeken van het gemiddelde slaagpercentage van 46% voor de eerstejaars. Welke rol moeten studenten, docenten en de opleiding opnemen in een poging om het slaagpercentage te verhogen zonder het niveau te verlagen?
- dringend actie te ondernemen opdat studietijdmetingen valide meetresultaten zouden opleveren.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.13 afgestudeerden

sterke punten

- _____ De hogeschool richt elk jaar in samenwerking met onder meer de beroepssector en de VDAB een jobbeurs in.
- _____ De plaatsingsdienst inventariseert vacatures, actualiseert bestanden en informeert de belangstellenden.
- _____ De werkgroep eindtermen bevraagt afgestudeerden over hun ervaringen met de opleiding OR en hun afstemming op de werkzaamheden van het werkveld.
- _____ De loopbaan van afgestudeerden van de opleiding OR kent een voorspoediger verloop dan dat van collega's die de opleiding OR niet volgden.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- de studenten duidelijke en relevante informatie te verstrekken over aspecten van de reële beroepsuitoefening.
- een beroep te doen op afgestudeerden voor het opstarten van een alumniwerking. Een alumnivereniging kan een relevant instrument zijn bij de ondersteuning van het onderwijs- en bewakingsproces.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.14 maatschappelijke dienstverlening

sterke punten

- Er is expertise aanwezig in de 'werkgroep maatschappelijke dienstverlening en projectmatig wetenschappelijk onderzoek'.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- een concept en beleid uit te tekenen voor de organisatie van maatschappelijke dienstverlening.
- meer enthousiasme te genereren om maatschappelijke dienstverlening een kans te geven.
- geschikte personeelsleden met hogere diploma's aan te werven om maatschappelijke dienstverlening een plaats te geven.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

3.15 onderzoek

sterke punten

- De verscheidenheid aan disciplines op de campus Geel én de associatie vormen een opportuniteit voor een interdisciplinaire aanpak van onderzoeksprojecten.
- Een 'algemene dienst projecten' geeft voor de campus ondersteuning aan activiteiten van maatschappelijke dienstverlening en onderzoek

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

aanbevelingen

De commissie adviseert om

- de expertise te bundelen die aanwezig is binnen de werkgroep projectmatig wetenschappelijk onderzoek, de algemene dienst projecten en de associatie om onderzoeksactiviteiten op te starten.
- geschikte personeelsleden met hogere diploma's aan te werven voor het opnemen van projectmatig wetenschappelijk onderzoek.

Met opmaak: opsommingstekens en nummering

bijlage 1

curriculum vitae van de visitatieleden

Walter Melis (1941) is licentiaat handels-, financiële en consulaire wetenschappen, master of business administration en master of total quality management. Hij heeft een lange onderwijs carrière achter de rug, aanvankelijk als lesgever in het secundair onderwijs, later als docent en opleidingscoördinator in het hoger onderwijs. In het begin van de jaren negentig werkte hij bij het Vlaams Verbond voor het Katholiek Hoger Onderwijs (VVKHO), waar hij studiedagen en seminars ontwikkelde en begeleidde voor het management van hogescholen, in het licht van de opkomst van een middenkader in hogescholen en de fusies van halfweg de jaren negentig. Hij heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van het PROZA-instrument en heeft een proefvisitatie voorbereid. Vanaf 1995 werkte hij bij de Karel de Grote-Hogeschool, aanvankelijk als KZ-coördinator, later als directeur academische planning, KZ, public relations en internationalisering. Sinds december 2001 is hij met pensioen. Hij was tot eind 2002 voorzitter van het Gespreksforum KZ van het VVKHO en is nog actief als externe begeleider van directieteams.

Leon Spronken (1963) is directeur van een orthopedisch bedrijf met ongeveer 120 werknemers. Er zijn 3 divisies: orthopedie, rolstoelen en neofract. Hij werkt voornamelijk op de Belgische en Nederlandse markt (waar hij ook een bedrijf heeft). Hij is lid van de beroepsfederatie en geeft advies aan het Riziv over orthopedische zaken. Hij heeft verschillende studenten orthopedie in dienst en begeleidt ook studenten tijdens hun stage.

Jos Vander Sloten (1962) is burgerlijk werktuigkundig ingenieur van opleiding, met een grote interesse in biomechanica en grafische ontwerpen. Hij schreef een ingenieursthesis over computergestuurde bovenbeenprothesen en een doctoraat over het ontwerp van implantaten. Hij is hoogleraar aan de KULeuven, faculteit toegepaste wetenschappen, departement werktuigkunde. Naast zijn lesopdrachten verricht hij onderzoekopdrachten, voornamelijk op het vlak van de toepassing van computertechnieken in de chirurgie. Vanuit deze invalshoek heeft hij een sterke interesse in revalidatieprocessen. Hij is lid van diverse nationale en internationale wetenschappelijke verenigingen en maakt deel uit van de redactieraad van onder meer het ingenieursblad en Journal of Engineering in Medicine.

Ed van Laar (1953) is orthopedisch instrumentenmaker. Na zijn opleiding werkte hij een aantal jaren in een ziekenhuis en een revalidatiecentrum. Daarna stapte hij in de onderwijswereld waar hij meewerkte aan de curriculumopbouw van een opleiding orthopedie op HBO-niveau. Sinds een aantal jaren heeft hij een eigen bedrijf met vestigingen in Amersfoort en Amsterdam. Hij is nog zijdelings betrokken bij het onderwijs via zijn deelname aan de adviesraad van de Fontys Hogeschool.

Everard van Kemenade (1953) werkt sinds het begin van de jaren zeventig in het hogeschoolonderwijs in Nederland, aanvankelijk als docent, later als consultant voor onderwijsvernieuwing. Hij was KZ-manager voor het departement Gezondheid en Welzijn van de Fontys Hogeschool. Vanuit zijn functie is hij goed vertrouwd met KZ en met visitaties (zowel als visitator en gevisiteerde). Op dit moment werkt hij bij de Fontys Hogeschool Sociaal Werk als senior consultant kwaliteitsmanagement en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hij is verbonden aan de Nederlandse tegenhanger van het VCK (Vlaams Centrum voor Kwaliteitszorg) en neemt als assessor deel aan kwaliteitsaudits voornamelijk in het onderwijs en in non-profit organisaties. Hij is ook medeauteur van het TRIS-instrument. Hij heeft naast zijn werk bij Fontys een eigen consultancybedrijf voor advies in kwaliteitszorg en audit van kwaliteitssystemen

0 beschrijving van beleid en kwaliteitszorg van de opleiding

- voorstelling van de opleiding;
- beschrijving van het beleid, algemene strategie en/of doelstellingen inzake onderwijs, internationalisering, maatschappelijke dienstverlening, onderzoek, ...
- beschrijving van het kwaliteitsbeleid en van het systeem van interne kwaliteitszorg.

1 thema concretisering kwaliteitszorg in de opleiding

- concrete uitwerking kwaliteitszorg in de opleiding (enquêtes, consensusvergaderingen, evaluatie, relaties met werkveld, ...);
- meetresultaten van de opleiding vanuit het interne kwaliteitsinstrument;
- verbeterdoelen en acties vanuit de kwaliteitszorg in de opleiding;
- opvolging van de verbeterdoelen en acties vanuit de kwaliteitszorg in de opleiding;
- kwaliteitscoördinator in de opleiding (verantwoordelijkheid, draagvlak, functioneren); thema kwaliteitszorg in het opleidingsteam.

bijlage: overzicht scores, formulieren, (opvolgings)verslagen vanuit de kwaliteitszorg in de opleiding

2 thema personeel

- human Resources Management (o.a. aanstelling en/of aanwerving, allocatie, bevordering, functionering en evaluatie);
- betrokkenheid van personeel (commitment en empowerment);
- werking van het opleidingsteam (coördinatie, teamverantwoordelijkheid, draagkracht, ...);
- professionalisering van het personeel buiten de technische deskundigheid (ook o.a. navorming);
- technische deskundigheid van het onderwijzend personeel (vakinhoudelijk, onderwijskundig en didactisch) (ook hoe gaan wij daarmee om?, navorming, ...);
- onderzoeksdeskundigheid en/of deskundigheid in de beoefening en de ontwikkeling van de kunsten (indien van toepassing);
- technische, administratieve en organisatorische deskundigheid (ATP, ondersteunende diensten) (ook o.a. navorming).

bijlage: omvang, cijfermateriaal, samenstelling personeel (diploma, categorie, functieomschrijvingen, opdrachten), overzicht navorming personeel

3 thema materiële en financiële randvoorwaarden

- onderwijsruimten (incl. laboratoria, practica- en werkgroep ruimten, ateliers,);
- mediatheek;
- computerfaciliteiten;
- beschikbare werkmiddelen;
- studenten- en docentfaciliteiten.

bijlage: cijfermateriaal

4 thema onderwijsdoelstellingen

- onderwijsvisie van de opleiding;
- afstemming van de onderwijsdoelstellingen van de opleiding op het hoger onderwijs;
- afstemming van de onderwijsdoelstellingen van de opleiding op het werkveld.

bijlage: beroeps- en/of opleidingsprofiel, onderwijsvisie en/of onderwijsdoelstellingen

5 thema opleidingsprogramma: opbouw en inhoud

- concretisering van de onderwijsdoelstellingen in het opleidingsprogramma;
- de aandacht in het opleidingsprogramma voor de vaardigheden die het maatschappelijk en beroepsmatig functioneren ondersteunen;
- actualiteitsgehalte van het opleidingsprogramma;
- sequentiële opbouw en coherentie van het opleidingsprogramma;
- aandacht voor de karakteristieken van de studenteninstroom;
- aanbod en structuur van flexibele leerwegen in het opleidingsprogramma;
- het niveau en de inhoud van de opleidingsonderdelen.

bijlage: opleidingsprogramma en studiegids van de opleiding

6 thema afstudeerwerk en/of werkveldervaring

- opvatting(concept), inhoud en niveau;
- begeleiding (o.a. duidelijkheid regelingen en voorzieningen);
- beoordeling (gehanteerde criteria en wijze van beoordeling);
- relatief gewicht in de opleiding.

bijlage: stagecontract, stagebeoordelingfiche, lijst van stageplaatsen, gebruikte handleiding en/of afspraken bij begeleiding en beoordeling van afstudeerwerken

7 thema internationale dimensie

- integratie van de doelstellingen van het internationaliseringbeleid in de opleiding;
- de internationale dimensie in de opleiding;
- participatiegraad van de studenten aan internationale programma's;
- internationale contacten van het personeel met terugkoppeling naar het onderwijs;
- samenwerking met buitenlandse instellingen.

bijlage: cijfergegevens internationalisering (studenten, personeel, take-up rate, begroting, uitgaven,)
internationalisering

8 thema leersituatie

8.1 onderwijsvormen

- de verschillende onderwijsvormen (hoorcollege, werkgroepen, projectwerk, practica, zelfstudie,)
(concept, geschiktheid in relatie tot doelstellingen, didactisch niveau);
- innovatieve onderwijsvormen;
- proportie contacturen-zelfstudie-andere onderwijsactiviteiten.

8.2 leermiddelen

- de verschillende onderwijsmiddelen (syllabi, handleidingen, cursussen, didactische hulpmiddelen, ...)
(in relatie tot doelstellingen en kwaliteit);
- inschakeling van innovatieve leermiddelen in de opleiding (o.a. ICT).

de onderwijsvisie van de opleiding orthopedie

bijlage: proportie contacturen-zelfstudie-andere onderwijsactiviteiten, onderwijsreglement en/of -regeling en/of -procedure wijziging onderwijsvormen en leermiddelen

9 thema toetsing en evaluatie

- de verschillende evaluatievormen (concept, in relatie tot de doelstellingen van de opleidingsonderdelen en de opleiding als geheel, gerichtheid van de evaluatie op het toetsen van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes, moeilijkheidsgraad);
- criteria en wijze van beoordeling door de evaluatoren;
- criteria en wijze van beoordeling van de examencommissie;
- organisatie van toetsen en examens;
- transparantie van de evaluatie.

bijlage: examenreglement en/of regeling

10 thema studie- en studentenbegeleiding

10.1 studenteninstroom

- instroomprofiel (ook zijdelings);
- instroombegeleiding;
- voorlichting aan abiturienten/aspirant-studenten;
- activiteiten ten aanzien van de aansluiting secundair - hoger onderwijs.

10.2 studiebegeleiding en studentenbegeleiding

- studiebegeleiding tijdens het eerste jaar;
- studiebegeleiding/advies tijdens het vervolg van de opleiding;
- communicatie van de onderwijsdoelstellingen, onderwijs- en examenreglement/ regeling;
- psychosociale begeleiding;
- studentenparticipatie;
- ombudsfunctie.

bijlage: cijfergegevens instroomprofiel en instroombegeleiding, folders en cijfergegevens studie- en studentenbegeleiding, decretaal rapport studiebegeleiding eerstejaars

11 thema studeerbaarheid en studierendement

- studierendement en studiebelemmerende of studiebevorderende factoren en maatregelen (per studiejaar/startmodules en voor de hele opleiding);
- studietijd (verdeling over en binnen de opleiding, wijze en opvolging studietijdmeting, overeenstemming begrote en reële studietijd).

bijlage: slaagcijfers alle studie jaren/modules en gemiddelde studieduur, cijfergegevens begrote en reële studietijd

12 thema afgestudeerden

- voorbereiding van de afgestudeerde op de instap in het werkveld (uitstroombegeleiding inbegrepen);
- contacten tussen de opleiding en de afgestudeerden (o.a. alumniwerking);
- waardering voor de afgestudeerden door het werkveld;
- tevredenheid van de afgestudeerden over de opleiding.

bijlage: materiaal uitstroombegeleiding en alumniwerking, rapport tevredenheidmeting bij afgestudeerden

13 thema maatschappelijke dienstverlening

- maatschappelijke dienstverlening verweven met de opleiding (concept, beleidsdoelstellingen, bijdrage tot beleidsdoelstellingen, verwevenheid met onderwijs, kwaliteitszorg maatschappelijke dienstverlening);
- organisatie, middelen en ondersteuning van de opleidingsgebonden maatschappelijke dienstverlening.

bijlage: visie en/of beleidsdoelstellingen maatschappelijke dienstverlening, overzicht maatschappelijke dienstverlening, begroting projecten maatschappelijke dienstverlening, resultaten uit kwaliteitszorg

14 thema onderzoek

- onderzoek verweven met de opleiding (concept, beleidsdoelstellingen, bijdrage tot beleidsdoelstellingen, verwevenheid met onderwijs o.a. via actieve deelname studenten, kwaliteitszorg onderzoeksprojecten);
- organisatie, middelen en ondersteuning opleidingsgebonden onderzoek.

bijlage: overzicht onderzoeksprojecten, begroting onderzoek (personeel/taakbelasting, uitrusting, werking), tussentijdse en/of eindverslagen, gebruikerscommissies, resultaten uit kwaliteitszorg)

15 thema beoefening en ontwikkeling van de kunsten (indien van toepassing)

- de beoefening en ontwikkeling van de kunsten in de opleiding (beleidsdoelstellingen, bijdrage tot de realisatie van de doelstellingen, verwevenheid met onderwijs, kwaliteitszorg beoefening en ontwikkeling kunsten);
- organisatie, middelen en ondersteuning van de beoefening en ontwikkeling van de kunsten.

bijlage: overzicht beoefening en ontwikkeling kunsten in de opleiding, resultaten uit kwaliteitszorg

dag 0 - 6 november

19.30 uur intern werkoverleg

dag 1 - 7 november

8.15 – 9.15 inzage documenten
 9.15 – 10.00 algemeen directeur
 10.15 – 11.15 departementshoofd/opleidingscoördinator
 11.30 – 13.00 studenten uit de drie jaar (2 per studiejaar), inclusief de studentenvertegenwoordiging en vertegenwoordigers van de studentenkring
 werklunch in besloten kring
 13.00 – 14.00 intern overleg en inzage documenten
 14.00 – 14.30 vertegenwoordiging van de docenten onder meer over de vakinhoud, afstemming vakken, stagebegeleiding en toetsing (praktijk- en lectoren, verschillende jaren, verschillende anciënniteit)
 14.30 – 16.15 bij voorkeur: Alex Wuyts, Franklin Van Droogenbroek, Louis Peeraer, Kirsten Vandermeulen, Willy Poriau, Liesbet Diestelmans
 16.30 – 17.30 2 verkozen hogeschooldocenten en de secretarisaatsmedewerker van de docentenraad (beleid en andere randvoorwaardelijke aspecten) + coach nieuwe docenten + coach studentenraad
 17.30 – 18.00 kwaliteitscoördinator van de HS (Hans Baeyens)
 18.00 – 19.00 informele drink voor alle mensen die willen

dag 2 - 8 november

9.00 – 10.00 kwaliteitscoördinator van de opleiding
 10.15 – 10.45 verantwoordelijken internationalisering (globaal en van de opleiding) (*)
 rondleiding mediatheek (*)
 10.45 – 12.00 verantwoordelijke huisvesting /ombudsdienst/ personeelszaken / sociale dienst(*)
 rondgang met aandacht voor milieutechnische en inhoudelijke aspecten (*)
 12.00 - 13.00 werklunch in besloten kring
 13.00 – 13.45 4 afgestudeerden van 2001 in orthopedie werkzaam
 13.45 – 14.30 3 afgestudeerden van periode 1995-2000, werkzaam in orthopedie (onder meer Mark Leunen)
 14.30 – 15.30 4 patroons verdeeld over grotere en kleinere bedrijven (onder meer CTO mevr. Van Houteghem en Mark Leunen), waarvan 2 stagementoren
 15.30 – 16.00 intern overleg
 16.00 – 16.45 opleidingscoördinator en departementshoofd
 17.00 – 18.00 intern overleg
 18.00 mondelinge rapportering

(*) de commissie splitst zich op in 2 groepen